

Säädöshankepäättös

25.11.2025

Perustiedot

Hankkeen nimi	Hallituksen esitys merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta (aluspäästädirektiivin muutosten täytäntöönpano)
Diaarinumero	VN/33115/2025
Hankenumbero	LVM052:00/2025

Aikataulu

Hankkeen toimikausi	25.11.2025–6.7.2027
EU-säädöksen täytäntöönpanon määräaika	6.7.2027

Kuvaus

Hankkeen keskeinen sisältö	Hankkeen tavoitteena on panna täytäntöön EU:n aluspäästädirektiivin (direktiivi alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta annettujen kansainvälisten normien noudattamisen valvonnasta ja pilaamisrikoksista määrättävistä hallinnollisista seuraamuksista; aiemmin kutsuttu <i>alusjäterikosdirektiiviksi</i>) vuonna 2024 direktiivillä (EU) 2024/3101 tehdyt muutokset. Muutettu direktiivi edellyttää jäsenvaltioiden kieltävän lainsäädännössään aluksilta veteen menevät päästöt MARPOL-yleissopimuksen mukaisesti. Kieltojen ja rajoitusten rikkomisesta tulee säätää hallinnolliset seuraamukset, mikä edellyttää merenkulun ympäristönsuojelulain seuraamusjärjestelmän uudistamista.
----------------------------	---

Kuvaus

Työssä huomioidaan viime vuosina kehittyneet kansalliset hallinnollisten seuraamusten sääntelyperiaatteet ja direktiivin seuraamusmaksuille asettamat vaatimukset.

Lisäksi direktiivi asettaa vaatimuksia aluspäästöjen valvonnalle, tutkinnalle sekä niistä raportoimiselle. Tämä voi edellyttää merenkulun ympäristönsuojelulain nykyisten viranomaistehtävien täydentämistä. Samalla tulee arvioida tarvetta lisäresursseille.

Direktiivin edellyttämät muutokset tulee saattaa voimaan 6.7.2027 mennessä.

Aluspäästädirektiivistä johtuvien muutosten ohella tarkastellaan tarvetta ja mahdollisuutta samalla hyväksyä ja panna kansallisesti täytäntöön IMO:n alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä tehdyn nk. MARPOL-yleissopimuksen ilmapäästöliitteeseen toukokuussa 2026 hyväksyttävät muutokset. IMO:n meriympäristön suojelukomitean on tarkoitus hyväksyä toukokuussa 2026 MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen muutoksia, jotka koskevat Koillis-Atlantin nimeämistä tyyppien ja rikin oksidien päästörajoitusalueeksi ja kv. meriliikenteen polttoaineen kulustietoja koskevan tietojärjestelmän julkisuutta. Muutokset kuuluvat valtaosin EU:n yksinomaiseen toimivaltaan, joten tarvetta eduskunnan hyväksynnälle tarkastellaan valmistelun aikana.

Yhteydet

Sääntelyperusta

EU-direktiivin täytäntöönpano
Valtiosopimuksen voimaansaattaminen tai kansainvälisistä velvoitteista johtuva säädös

Suhde hallitusohjelmaan;
toimenpidealue

Hanke ei liity hallitusohjelmaan

Yhteydet

Hanke liittyy muuhun lainsäädäntöön	-
Kuuluu Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaan	☐ Ei ☒ Ehkä – odotamme Ahvenanmaan valtuuskunnan lausuntoa lainsäädäntövallan jakautumisesta merenkulun ympäristönsuojeluasioissa. ☐ Kyllä

Vaikutukset

Keskeiset vaikutuslajit	Merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat viranomaisten toimintaan. Hallinnollisten seuraamusten säätämisessä huomioitava tarkkaan perusoikeudet. Sääntelyllä on (positiivisia) vaikutuksia ympäristöön.
Julkistaloudelliset vaikutukset	☐ Ei ☒ Kyllä – Todennäköisesti tarpeen hakea RVL:lle rahoitusta uusia valvonta- ja raportointitehtäviä sekä hallinnollisten seuraamusten määrittämistä varten.

Käsittely

Budjettilaki	☐ Ei ☐ Kyllä ☒ Ei vielä tiedossa – todennäköisesti, mutta vaikutuksia RVL:lle ja muille viranomaisille selvitetään hankkeen aikana
Kiireellinen	☒ Ei ☐ Kyllä
Sidosryhmätoiminta ja lausuntokierroksen ajankohta	Sääntelyä on tarkoitus valmistella toimivaltaisten viranomaisten eli Rajavartiolaitoksen, Traficom ja poliisin kanssa sekä tarpeen mukaan Suomen ympäristökeskuksen ja Ilmatieteen laitoksen kanssa. YM pidetään mukana keskusteluissa. Lausuntokierros loppukeväästä 2026.

Käsittely

Viestintä	Tiedotteet hankkeen käynnistymisestä, lausuntokierroksesta, HE:n antamisesta eduskunnalle ja lakien voimaantulosta. Ei erityisiä viestintätarpeita.
Perustuslakivaliokunnan lausunto	☐ Ei ☒ Ehkä – hallinnolliset seuraamukset ☐ Kyllä
Kuntatalouden ja hallinnon neuvottelukunta (Kuthanek)	☒ Ei ☐ Kyllä ☐ Ei vielä tiedossa
Istuntokausi/esittelyviikko	Alkusyksy 2026 (mahdollisesti budjettilakina ja vähintään aikataulussa, jolla eduskunnan on mahdollista antaa lausunto ennen kevään 2027 eduskuntavaaleja)

Hankkeen vastuu- ja yhteyshenkilöt

Vastuuhenkilö / yksikkö	Laura Sarlin / Ilmailu- ja meriliikenneyksikkö
Tukivirkahenkilö(t)	-
Valmistelusta vastaava yksikön johtaja / yksikkö	Päivi Antikainen / Ilmailu- ja meriliikenneyksikkö
Valmistelusta vastaava osaston päällikkö / osasto	Sabina Lindström / Verkko- ja palveluosasto
Valmistelutapa	Virkavalmistelu